

Burslarda ikinci adres: Vakıf ve dernekler

Maddi olanakları kısıtlı olan öğrencilerin eğitimlerine destek vermek için devlet kurumlarının yanı sıra Türkiye'deki birçok vakıf ve dernek karşılıksız burs veriyor. Eğitim süresi boyunca 400 TL'ye kadar aylık burs ödemeleri yapıyor. Üstelik çoğu da karşılıksız

● ELİF SAHİN/SABAH

Türkiye'de maddi olanakları kısıtlı olan öğrencilerin eğitimlerine destek vermek ve öğrencinin eğitim masrafları altında ezilmesini sağlamak için çok sayıda dernek ve vakıf bulunuyor. Bu vakıflar, şehir dışında yüksek öğrenimini yapmak üzere okuyan üniversite öğrencilerine karşılıksız maddi eğitim desteği vererek eğitimden yoksun kalmamalarını sağlamaya çalışıyor. Kurumlar, eğitim süresi boyunca burs alma kriterlerine uygun belli sayıda öğrencilere aylık 150 TL ile 400 TL arasında değişen rakamlarda burs ödeyerek destek veriyorlar. İşte üniversite öğrencilere karşılıksız burs veren kurum, dernek ve vakıflardan bazıları:

■ TOPLUM GÖNÜLLÜLERİ

VAKFI: TOG'un koşulları diğer vakıflardan oldukça farklı. En önemli koşul haftada en az 4 saat herhangi bir toplumsal sorumluluk projesinde gönüllü olarak yer almak. Bursun devamlılığı için öğrencinin başarı devamlılığı esas alınıyor.

■ İSTANBUL SANAYİ ODASI

VAKFI: Eylül'de başvurular alınıyor. Karşılıksız olarak veriliyor. Dilekçe ile başvuru yapıyor, uygun aday burs veriliyor.

■ HACİ ÖMER SABANCI VAKFI:

31 yıldır 24 bini aşkın öğrenciye burs veren vakıf, her yıl bir taban puan belirliyor. Burs başvuruları 15 Eylül ile 15 Ekim arasında yapılıyor. Kasım ayı sonunda kazananların isimleri açıklanıyor.

■ İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ: 1 yılı 3.5 not ortalaması ile bitiren öğrenci, sonraki yılı başarı bursuyla okuyor. Yarışmalarda Türkiye'yi temsil edip derece alanlara spor bursu veriliyor.

■ ALARKO EĞİTİM VE KÜLTÜR

VAKFI (ALEV): Burs başvuruları okulların burs ofislerine yapılıyor. ALEV doğrudan burs başvurusu kabul etmiyor. Burslar karşılıksız.

■ ENSAR VAKFI: Burs alacak öğrencilerin seçiminde başarılı olmak ve maddi imkansızlıklar kriter alınmıyor. Ayrıca yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilere de karşılıksız burs

veriliyor.

■ FEVZİ AKKAYA VAKFI: Teknik liseler ve endüstri meslek liselerinde okuyan, maddi durumu müsait olmayan öğrencilere burs veriyor. Vakfın bursundan yararlanıp iş hayatına atılanlar, kendileri gibi, en az bir Türk gencine destek vermeyi vicdani bir yükümlülük olarak kabul ederler.

■ ŞAHİNLER VAKFI BURSU:

Mali durumunun çok zayıf olduğunu belgeleyen öğrencilere burs veren vakıf, hazırlık veya 1'inci sınıf öğrencileriyle üniversite okuyan kardeşleri olanlara tip, hukuk ve mühendislik fakülteleri öğrencilere öncelik veriyor.

■ TÜRKİYE DİYANET VAKFI:

Diyanet İşleri Başkanlığı ile Türkiye Diyanet Vakfı'nda çalışanların yükseköğretim kurumlarında okuyan çocuklarına burs veriyor.

■ TÜRK DİL KURUMU: LYS'de ilk 2 bine giren öğrencilere aylık 400 TL burs veriyor.

■ YAŞAR EĞİTİM KÜLTÜR

VAKFI: Üniversitelerde, yüksek ve ortaöğretim kurumlarında okuyan yetenekli, çalışkan, başarılı ancak maddi olanakları kısıtlı öğrencilere, vakfın Öğrenci Burs Yönetmeliği çerçevesinde tamamen karşılıksız burs veriliyor. Başvurular eylül-ekim aylarında yapılıyor. 

■ TÜRK EĞİTİM VAKFI: Yurtiçindeki tüm üniversitelerden, maddi desteğe muhtaç ve başarılı yaklaşık 5 bin öğrenciye burs veriyor.

■ VEHBİ KOÇ VAKFI: Yetenekli ancak imkânları sınırlı olan öğrencilere burs veriyor. Hazırlık ve birinci sınıf haricindeki öğrencilere verilen burslar için sağlıklı, derslerinde başarılı ve devletin demokratik, hür,

çağdaş ve laik düzenini içtenlikle benimsemiş olmak gerekiyor. Burslar için seçim okul idarelerince yapılıyor. Burs almak isteyen öğrencilerin kendi fakültelerinin dekanlığına veya okul müdürlüğüne başvurmaları gerekiyor.

■ KYK: Yurtiçinde tüm üniversite ve yüksekokullarda okuyan öğrencilere öğrenim kredisi ve katkı (harç) kredisi adı altında borç veriliyor. Başvurular üniversite tercih formuyla yapılıyor.

■ HÜSNÜ ÖZYEGİN VAKFI: TC vatandaşı olan, İstanbul'da bir devlet üniversitesinde okuyan, sınav sonuçlarına göre kendi puan türünde ilk 2 bin öğrenci arasında olan, hazırlık veya 1'inci sınıf öğrencisi olan, mali desteğe ihtiyacı olan üniversite öğrencilerinin eğitimlerini desteklemektedir.

“Arzumuz, nitelikli büyüme”

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, "Son dönemde arzu etmediğimiz bir şekilde kredi faizlerinde yüzde 15-16'lık oranlara varan bir yükselişe tanık oluyoruz. Faiz oranlarının yüksekliği, üretim ekonomisine geçişin önünde ciddi bir engeldir" şeklinde açıklamalarda bulundu.

■ 6

>> BAHÇIVAN:

Yüksek faiz üretim ekonomisine geçişe engel

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, "Son dönemde arzu etmediğimiz bir şekilde kredi faizlerinde yüzde 15-16'lık oranlara varan bir yükselişe tanık oluyoruz. Faiz oranlarının yüksekliği, üretim ekonomisine geçişin önünde ciddi bir engeldir" şeklinde açıklamalarda bulundu.

Istanbul (E.Çözüm)

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, sanayide büyümenin; Türkiye ekonomisinin 2017 ilk çeyrekte yüzde 5 oranında büyümesinin de üzerine çıkarak yüzde 5,3'e ulaştığına, bununla birlikte bugünkü üretim yapısının arzu edilen noktada olmadığına dikkati çekti.

"ARZUMUZ, NİTELİKLİ BÜYÜME"

Büyüme yolunda cesur adımlar atılması gerektiğine vurgu yapan Bahçivan, "Sergilenen bu büyüme performansı bizleri rehavete sürüklememelidir. Arzu ettiğimiz büyüme 'nitelikli' büyümedir. Nitelikli büyüme yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli sanayi ürünlerinin, üretim ve ihracat içindeki payının arttığı büyümedir. Ancak bugünkü üretim yapımızın henüz arzu ettiğimiz bu noktada olduğunu söylemek zor. Böyle bir vizyonu hayata geçirmek için cesur adımlar atmamız gerekiyor" diye konuştu.

Bahçivan, nitelikli sanayi üretimi ile bütünleşen bir İstanbul için

Başbakan Yıldırım'dan destek beklediklerini de ifade ederek, şunları kaydetti: "Yıldızı sönmeyecek bir şehir olan ve değerli bir emanet olarak gördüğümüz İstanbul'a en iyi şekilde sahip çıkmalıyız. İstanbul'da sanayi üretimi şehir kimliğiyle bütünleşmiş bir şekilde yaşamaya devam etmelidir. İstanbul'un sadece bir kültür, turizm ve finans şehri olarak görülmemesi gerekir. Çevreyle barışık, nitelikli üretim yapan sanayi tesisleri şehir yaşamının doğal bir parçasıdır. İstanbul'da da böyle olmalıdır. İstanbul'daki sanayimizin her 10-15 yılda bir, şehrin gelişimi paralelinde bir araya bir buraya taşınması ciddi

kaynak, vizyon ve enerji israfıdır. İşimizi geliştirmeye odaklanmak yerine taşınma derdi ve kaygısı nedeniyle verimsizlik sorunu ortaya çıkmaktadır. İstanbul'daki sanayimizin bu göçebelik durumu artık bir çözüme kavuşturulmalıdır."

ARZU EDİLMEYEN FAİZ ORANLARI

Sürdürülebilir ekonomik büyüme için nitelikli finansmana erişiminin önemine de değinen Bahçivan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Kamu sanayi yatırımlarına mutlaka destek olmalı. Yeni nesil bir Kalkınma Bankası-na sahip olmamız çok gerekli bir

ihtiyaç. Bu banka, sanayicilere Türk Lirası cinsi, uzun vadeli uygun maliyetler ile yatırım ve proje kredilerini sağlamalıdır. Bu noktada bir hususa özellikle dikkat edilmesi gerekiyor; o da bankaların faaliyetlerini sorumluluk bilinci eşliğinde sürdürmesi gereğidir. Oysaki son dönemde, arzu etmediğimiz bir şekilde kredi faizlerinde yüzde 15-16'lık oranlara varan bir yükselişe tanık oluyoruz. Faiz oranlarının böyle yüksek bir seviyede seyretmesi, üretim ekonomisine geçişin önünde ciddi bir engeldir. Bankaların reel sektöre paydaş olarak görmeleri ve uzun vadeli, sağlıklı bir iş birliğini kısa vadeli çıkarlara kurban etmemeleri gerekiyor. Çünkü bankaların, içinde yer aldıkları ekonomik yapının bütününe gözterek hareket etmesi çok önemlidir."

AB İLE BELİRSİZLİKLER KALKMALI

Erdal Bahçivan, 2017 birinci çeyrek büyüme rakamlarında yatırımların büyüme katkısının çok sınırlı olduğuna da dikkati çekerek, çok önemli teşviklere rağmen sanayide yatırımların sınırlı

kalmasını yatırım ortamının yeteri kadar tatmin edici olmamasına bağladı. Bahçivan, şöyle devam etti: "Gerek dünya gerekse AB ile entegrasyonun arttığı, risklerin azaldığı, güvenli ülke algısının daha da güçlendiği bir yatırım ortamında hem yerli yatırımlar hem de doğrudan yabancı yatırımlar daha da canlanacaktır. Bu noktada en büyük dış ticaret ortağımız olan AB özel bir önem taşıyor. Ocak-Nisan 2017 döneminde AB'nin, AB dışındaki ülkelerden yaptığı ithalat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10 arttı. Aynı dönemde Türkiye'nin AB ülkelerine ihracatı sadece yüzde 4 artarak 23,1 milyar Euro'ya çıkarken, Güney Kore'nin AB'ye ihracatı yüzde 20, Hindistan'ınki ise yüzde 10 arttı. AB ekonomisi toparlanırken bizim bu pastadan aldığımız pay yeterli değil. AB ile sürdürülebilir, takvimi ve kesin sonuçları olan samimi bir ilişkiyi yeniden tarif etmemiz ve belirsizlikleri ortadan kaldırmamız gerekiyor. Gümrük Birliği'nin revize edilmesi ve kapsamının değişen ticari koşullara uygun olarak genişletilmesi talebimiz güncelliğini korumaktadır."

Kamu şirketleri başı çekti

SANAYİNİN devlerinin kâr ve kârlılık oranlarındaki büyümede, kamu sermayeli şirketlerin faaliyet dışı gelirlerindeki artış etkili oldu. Türkiye'nin büyük sanayi şirketlerinin geçen yılki kârlılık ve yaratılan

katma değer performansını, az sayıdaki kamu sermayeli şirketin rakamları yukarıya çekti.

■ 10

Özel şirketler geride kaldı

Sanayinin devlerinin kâr ve kârlılık oranlarındaki büyümede, kamu sermayeli şirketlerin faaliyet dışı gelirlerindeki artış etkili oldu. Türkiye'nin büyük sanayi şirketlerinin geçen yılki kârlılık ve yaratılan katma değer performansını, az sayıdaki kamu sermayeli şirketin rakamları yukarıya çekti.

H.Merkezi (E.Çözüm)

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) açıkladığı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında geçen yıl listede yer alan 11 kamu şirketi, sayısal olarak toplamın yüzde 2,2'sini oluşturdu. Buna karşın, toplam kârda yüzde 21,1, yaratılan net katma değerde yüzde 11,9 ve milli gelir anlamındaki kârda da yüzde 20,2 oranında paya sahip oldu.

KAMU ŞİRKETLERİ BAŞI ÇEKTI

Listedeki 489 özel kuruluş 2016'da dönem kârını yüzde 14,9, kar-zarar toplamını yüzde 17,2 oranında artırırken, bu oranlar kamu sermayeli şirketlerde sırasıyla yüzde 166 ve yüzde 172,5 düzeyinde gerçekleşti. Bu şirketlerden, ilk 500 listesinde de kârlılık sıralamasında ilk ikide yer alan Türkiye Petrolleri A.O ile Elektrik Üretim A.Ş.'nin 6 milyar 463 milyon liralık kârı, 500 şirket toplam kârının yüzde 17,1'ini oluşturdu. Bu şirketlerin kâr-

ları ise esas olarak faaliyet kârlarından değil, ağırlıklı olarak satışlarından geldi. Diğer bir ifadeyle, kamu kuruluşlarının varlık satışlarından oluşan kârlar, büyük sanayi kuruluşlarının toplam satış kârlılıklarını yüzde 20, aktif kârlılıklarını ise yüzde 15 oranında yukarıya çekti.

ISO araştırmasında, kamu sermayeli şirketlerin verileri, 2016'da da genel ortalamayı önemli ölçüde etkiledi. Her ne kadar bu şirketler sanayi üretimi faaliyetlerinde bu-

lunsalar da fiyatlarının kamu tarafından yönlendirilmesi ve oldukça yüksek hacimli varlık satışları ortalama değerlerde önemli farklılıklar yarattı.

TOPLAM ARTIŞA YANSIDI

ISO araştırmasındaki hesaplamalara göre; 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (BSK) içindeki 11 kamu kuruluşu, üretimden satışlardaki yüzde 4,5 düzeyinde bulunan payını geçen yıl da korumasına karşın, satış kârlılığındaki artışa yüzde 14,4 puanlık katkı yaptı. Geçen yıl satış kârlılığı oranları 500 BSK'da yüzde 6,8, özel kuruluşlarda yüzde 5,6 düzeyinde gerçekleşirken, kamu şirketlerinin oranı yüzde 32,9

düzeyinde gerçekleşti. Bir önceki yıla göre ise özel şirketlerin satış kârlılığı yüzde 7,7 artmasına karşın, bu oran kamu şirketlerinde yüzde 133,9 oldu ve bu yüksek oranlı büyüme toplamdaki artışta da yüzde 22'ye taşıdı.

AKTİF KARLILIKTAKI

500 BSK içindeki özel sermayeli şirketlerin aktif kârlılığı 2016'da bir önceki yıla göre yüzde 5,5'ten yüzde 5,4 gerilerken, kamu kuruluşlarında bu oran yüzde 6'dan yüzde 12,6'ya yükseldi. Kamu şirketlerinin aktif kârlılığında yüzde 100'ün üzerinde gerçekleşen artış oranı, 500 BSK'nın toplam aktif kârlılık rasyosunu da yüzde 11 oranında yukarıya çekerek yüzde 5,6'dan 6,2'ye çıkardı. Bu sonuçlara göre; 2016'da kamu sermayeli şirketlerin aktif kârlılık oranı özel sermayeli şirketlerin oranının yüzde 133 üzerinde gerçekleşti.

KAR, KAMUNUN OLDU

11 kamu şirketi 2016'da özkaynaklarının yüzde 19,4'ü oranında kâr elde ederken, bu oran özel şirketlerde yüzde 15,5'te kaldı. Kamu şirketlerinin bu rasyodaki rakamsal yüksek performansı 500 BSK'nın ortalama değerini de yükseltti ve toplam oranı 16,2'ye çıkardı. Özkaynak kârlılığında özel sermayeli kuruluşlar 2015'e göre 0,6 puan (%4) artış yakalarken, kamu şirketlerindeki artış 10,5 puan (%118) düzeyinde gerçekleşti. Kamu şirketlerinin bu sonuçla 500 BSK toplam özkaynak kârlılığını da yüzde iki puanlık artışla yüzde 16,2'ye taşıdı.

